

Inleiding

Voor u ligt de eerste tussenrapportage van 2019.

De peildatum van de tussenrapportage is medio april; de informatie uit de decembercirculaire 2018 is dus meegenomen in deze tussenrapportage.

Over de ontwikkelingen in de meicirculaire ontvangt de gemeenteraad een apart memo, zodra de uitkomsten bekend zijn. De status van de besteding van de kredieten en de beoordeling van de aanwezigheid van de activa worden opgenomen in de tweede tussenrapportage.

Uitkomsten eerste tussenrapportage:

De eerste tussenrapportage sluit met een voordelig saldo van € 642.000. Ten opzichte van het begrote voordelig resultaat van € 1.000 betekent dit dat de prognose van het verwachte resultaat € 641.000 voordeliger wordt. Er zijn diverse oorzaken voor deze afwijking. Deze afwijkingen worden bij de verschillende beleidsdoelen toegelicht maar ook bij financiële informatie zoals opgenomen in het onderdeel algemene mededelingen.

De indeling van de eerste tussenrapportage is als volgt:

1. Een verslag per programma over beleid en financiën per programma;
2. De laatste stand van zaken inzake ontwikkeling van de risico's;
3. Een overzicht van algemene mededelingen;
4. Een geactualiseerd overzicht van de stand van de reserves;
5. Het financieel resultaat per programma na verwerking van de eerste tussenrapportage.

Programma's

Per programma zijn de in de begroting 2019 doelenbomen opgenomen. De beleidsmatige en operationele doelen waar de focus in 2019 op ligt staan gemeld in de begroting 2019. In de tussenrapportage is de voortgang van deze doelen vertaald in een stoplichtrapportage. De stoplichten geven de status van het vastgestelde beleid en/of financiën aan. De betekenis van de stoplichten zijn:

Beleid

- Groen: het beleidsdoel is of wordt naar verwachting met de beoogde kwaliteit gerealiseerd dit jaar;
- Oranje: het beleidsdoel is of wordt naar verwachting in aangepaste vorm (lagere kwaliteit) gerealiseerd. Of we starten dit jaar wel, maar de afronding vindt volgend jaar plaats;
- Rood: het beleidsdoel is en wordt naar verwachting niet gerealiseerd.

Financiën

- Groen: het beleidsdoel is of wordt naar verwachting binnen het beschikbare budget gerealiseerd;
- Oranje: het beschikbare budget is of zal voor realisatie van het beleidsdoel naar verwachting beperkt overschreden worden;
- Rood: het beschikbare budget is of zal voor realisatie van het beleidsdoel naar verwachting fors overschreden worden.

Afwijkingen die een financieel gevolg hebben groter dan € 100.000, zijn voorzien van een toelichting. Buiten de benoemde doelen staat onder elk programma een kopje *Nieuw beleid* uit de aanvullende begroting 2019 en *Overige ontwikkelingen*. Ontwikkelingen die geen betrekking hebben op benoemde doelen kunnen onder de overige ontwikkelingen worden opgenomen. Dit kunnen ontwikkelingen zijn op beleidsmatig, politiek of financieel gebied.

Algemene mededelingen

Na de programma's volgen algemene mededelingen. Dit zijn mededelingen die niet vallen onder één programma. Hier vindt u onder andere de informatie van de *Decembercirculaire 2018*.

Financiële informatie

Ten slotte eindigt de rapportage met een financieel overzicht. Deze begint met de actuele stand van de reserves. In het financiële overzicht zijn de financiële effecten per programma zichtbaar.

Ontwikkelingen

Met de naderende vaststelling van de Kadernota 2020-2023 komen de huidige negen programma's te vervallen en worden zij vervangen door vier nieuwe programma's. Naar verwachting zijn dat de programma's Bestuurlijke Vernieuwing, Vitale Gemeente, Leefbare Gemeente en Zorgzame Gemeente. Alle taken uit de oude negen programma's krijgen een plek in de vier nieuwe.

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning**1.1 Vergroten van participatie met inwoners en ondernemers in gemeentelijke besluitvormingsprocessen**

1.1 Vergroten van participatie met inwoners en ondernemers in gemeentelijke besluitvormingsprocessen

Begin 2019 is volop ingezet op het, samen met de bewoners, ondernemers en organisaties, vormgeven van de omgevingsvisie Julianadorp. Daarbij zijn afspraken gemaakt over een tijdelijke locatie voor een evenemententerrein. In de Visbuurt, pilot voor de gebiedsgerichte aanpak, is een afrondende sessie geweest voor bewoners. Voor de buurten Kruiswin 3&4 en Oostslootbuurt zijn de eerste voorbereidingen getroffen.

1.2 Versterken van deelname gemeente Den Helder in regionale samenwerkingsverbanden

1.2 Versterken van deelname gemeente Den Helder in regionale samenwerkingsverbanden

1.3 Excellente dienstverlening aan inwoners en bedrijven

1.3 Excellente dienstverlening aan inwoners en bedrijven

Er is een start gemaakt met het thuisbezorgen van reisdocumenten. Daarnaast hebben we ons aangemeld voor de pilot voor het digitaal aanvragen van rijbewijzen. Dit jaar zijn we aangesloten op het formulier Digitale aangifte overlijden. Dit initiatief stopt einde van dit jaar. Momenteel wordt onderzocht of er alternatieve mogelijkheden zijn voor dit proces. Bezoekers van de website hebben de mogelijkheid gekregen om op elke pagina van de site feedback te geven. Deze feedback wordt door de webredactie ontvangen en eventuele verbeteringen worden op de website doorgevoerd.

1.3.1 Adequate informatievoorziening aan inwoners en bedrijven

Op dit moment wordt het communicatiemiddel Whatsapp toegevoegd aan onze webcare. Daarnaast vindt er promotie plaats van een schrijftraining aan medewerkers om ervoor te zorgen dat er een goede, duidelijke en eenduidige communicatie is naar onze klanten.

1.4 Opbrengst Parkeren

1.4 Opbrengst Parkeren

In december 2018 is besloten om gratis parkeren in het centrum aan te blijven bieden. De inkomsten vanuit het parkeren blijven daardoor beperkt tot opbrengsten uit af te geven parkeeronthefingen en abonnementen voor parkeergarages.

1.4.1 Het in stand houden van goede parkeervoorzieningen

1.5 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

1.5 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

1.6 Inwoners, ondernemers en bezoekers kunnen veilig gebruikmaken van de mogelijkheden die Den Helder biedt.

1.6 Inwoners, ondernemers en bezoekers kunnen veilig gebruikmaken van de mogelijkheden die Den Helder biedt.

Binnen de politie eenheid Noord-Holland is eind 2018 afgesproken dat alle gemeenten een financiële bijdrage leveren voor de gezamenlijke werkzaamheden in kader van het Integraal Meerjaren Veiligheidsplan 2019-2022. De bijdrage voor de regio is begroot op € 48.000,-. Door een verrekening vanuit het Programma Integrale Veiligheid van € 18.000 is het uiteindelijke beslag € 30.000.

1.6.1 Lokaal integraal veiligheidsbeleid

Op 25 februari 2019 is het Lokaal Integraal veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld.

Overige ontwikkelingen

In het begrote bedrag gemeentelijke contributies 2019 is een dubbeling opgetreden. De raming wordt met € 142.000 verlaagd.

Algemene dekkingsmiddelen.

Door de Bank Nederlandse Gemeenten wordt een hoger dividend uitgekeerd. De inkomstenraming wordt met € 279.000 verhoogd.

In het verleden zijn er meerdere budgetten uit reserves beschikbaar gesteld in verband met het huisvestingvraagstuk voor de gemeentelijke organisatie. Diverse kosten in dit verband zijn na waartoe de resterende restantbudgetten uit de reserve nieuwbouw Stadhuis onttrokken moeten worden: € 95.000 voor scenario-analyse onderzoek eind 2018., € 132.000 voor het restant verhuiskrediet en € 105.000 van het Renovatiebudget Bijweg 20.

Dit jaar wordt van Rijkswege de regelgeving omtrent btw verrekening met betrekking tot gemeentelijke uitgaven en inkomsten in verband met sportfaciliteiten gewijzigd om te voldoen aan Europese regelgeving. In het kort komt het er op neer dat btw niet meer teuggevraagd of afgedragen hoeft te worden. In plaats hiervan moet er vooraf een inschatting van uitgaven inclusief btw gemaakt worden en moet hiervan op nacalculatiebasis een afrekening gemaakt worden. Over deze uitgaven wordt dan van het Rijk een vergoeding verkregen waarvan verondersteld wordt dat deze budgettair neutraal is ten opzichte van de anders verrekende btw bedragen. Op grond hiervan worden de uitgavenbudgetten voor sport in programma 5 met ca. € 88.000 verhoogd en wordt tegelijk een inkomstenpost van € 88.000 binnen programma 1 geraamd.

Programma 2 Openbare ruimte

Omschrijving	Beleid	Financiën	Eventuele toelichting
Programma 2 Openbare ruimte			
2.1 Inwoners stimuleren de fiets nemen			
2.1 Inwoners stimuleren de fiets nemen			Met bureau Tridee en belanghebbenden wordt momenteel een fietsbeleid uitgewerkt dat rond de zomer gereed zal zijn.
2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid naar en in de gemeente			
2.2 Verbeteren van de bereikbaarheid naar en in de gemeente			Samen met provincie en Regio zijn quickwins uitgewerkt en met de uitvoering is dit jaar aangevangen.
2.2.2 Lobby bij Rijk en Provincie voor verbetering van de doorstromingop routes naar Den Helder, en de bereikbaarheid per openbaar vervoer			De provincie werkt momenteel samen met de gemeente en belanghebbenden de plannen voor de omvaarroutes i.v.m. de renovatie van de sluisen in Den Helder, uit. Indien zich onverwachte zaken voordoen zal dit worden gerapporteerd.
2.3 Het gewenste kwaliteitsniveau van de wegeninfrastructuur bereiken			
2.3 Het gewenste kwaliteitsniveau van de wegeninfrastructuur bereiken			Jaarlijks zetten wij een onderhoudsprogramma asfalt uit, waarmee we het asfaltwerk redelijk op orde houden. De elementenverhardingen proberen we te combineren met andere werken.
2.3.1 Nieuw perspectief openbare ruimte			
2.3.2 onderhoud prioriteren, en inzichtelijk maken wat wel en -gezien de budgetten- niet kan worden uitgevoerd			Met de ontwikkelingen van het gebiedsgericht werken maken we verbeteringen in buurten mogelijk. Daarbuiten voeren we kleinschalige verbeteringen aan in samenhang met andere werken. Werk met werk maken.
2.3.3 een veilig gebruik van de wegeninfrastructuur			De hoofdwegeninfrastructuur is veilig. Wij voeren een jaarlijks programma uit waarbij we de wegen op B niveau houden.
2.5 Een duurzame, veilige stad			
2.5 Een duurzame, veilige stad			
2.5.1 door het verbeteren van de gelijkmatigheid en het lichtniveau een hogere verkeer-sociale veiligheid			
2.5.2 borden en straatmeubilair worden alleen geplaatst daar waar dit voor de veiligheid van de weggebruiker noodzakelijk is			Nu de inspectie van de bebording grotendeels is gedaan, gaan we borden vervangen en indien mogelijk weghalen. Wij gaan daar binnenkort mee starten in een aantal wijken.
2.5.4 bijdragen aan het behalen van de doelstellingen van het energieakkoord			

2.6 Inhalen van achterstallig onderhoud

2.6 Inhalen van achterstallig onderhoud			Met de extra financiële middelen zal het achterstallig onderhoud wat worden in gelopen. Voorlopig blijft de elementenverharding een uitdaging. Met het gezamenlijk (met andere disciplines) uitvoeren van werken proberen we het achterstallig onderhoud in te lopen
2.6.1 minder meldingen/klachten van inwoners van Den Helder			Omdat het steeds makkelijker wordt om een melding te doen, zodoende komen er ook meer meldingen binnen. De meldingsapp is een succes. Er wordt in de regel binnen 48 uur actie ondernomen.

2.8 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving

2.8 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving			In januari is een tweede bewonersavond geweest waarin het ontwerp is afgestemd. De uitwerking van het ontwerp in een technisch ontwerp en bestek wordt 2e kwartaal 2019 gestart. De procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan loopt. Een vastgesteld bestemmingsplan is er eind 2019, begin 2020.
2.8.1 toeristische en recreatieve initiatieven worden gefaciliteerd			

2.9 Met een duurzame en efficiënte aanpak het gewenste kwaliteitsniveau van het openbaar groen bereiken

2.9 Met een duurzame en efficiënte aanpak het gewenste kwaliteitsniveau van het openbaar groen bereiken			Met de extra middelen die we hebben gekregen, kunnen wij een deel van het achterstallig onderhoud wegwerken. We werken aan het verduurzamen van ons bomenbestand op diverse locaties in de stad.
2.9.1 groene bewonersinitiatieven op het gebied van zelfbeheer worden gefaciliteerd			Aan de bestaande initiatieven wordt dit jaar de beleeftuin Pluto toegevoegd.

2.10 Evenementen bevorderen die bijdragen aan de identiteit van de stad en een regionale of (inter) nationale uitstraling hebben

2.10 Evenementen bevorderen die bijdragen aan de identiteit van de stad en een regionale of (inter) nationale uitstraling hebben			
--	---	---	--

2.11 Toename van het aantal overnachtingen en bestedingen in Den Helder

2.11 Toename van het aantal overnachtingen en bestedingen in Den Helder			
2.11.2 ontwikkeling en inrichting van de recreatieve terreinen laten aansluiten bij de verwachtingen van recreanten en toeristen			

Overige ontwikkelingen

Investeringen 2019:

Nieuw: Vervanging TF-sigtaal in 2019 € 155.000 (afschr.15jr/rente 1,5%)

In 2020 wordt door Liander hettoonfrequent (TF) signaal definitief stopgezet. Installaties zoals de openbare verlichting kunnen dan niet meer in-/en uitgeschakeld worden en/of op andere manieren niet meer goed functioneren. De gemeente dient zelf voor een nieuw schakelsysteem te zorgen. Vervanging vindt plaats in 2019. Omdat dit landelijk speelt moet de aanbesteding vroegtijdig in 2019 worden opgestart. De kapitaallasten (ruim € 12.000) vanaf 2020 zijn meegenomen in de Kadernota. De raad wordt gevraagd in 2019 een krediet beschikbaar te stellen van € 155.000.

In 2019 was al rekening gehouden met een besparing wegens afstoten van de parkeergarage Koninckshoek. Vanwege het parkeer-balans vraagstuk heeft het afstoten van de garage vooralsnog niet plaats gevonden en wordt de besparing niet gerealiseerd. De exploitatielast neemt hierdoor per saldo toe met € 80.000.

Programma 3 Economische zaken

Programma 3 Economische zaken

3.1 Creëren van een optimaal klimaat voor bedrijven om zich te vestigen

3.1 Creëren van een optimaal klimaat voor bedrijven om zich te vestigen

In het najaar 2018 hebben we een voorstel ingediend voor de 2e tranche Regiodeal (is een partnerschap tussen het rijk en regio om de regionale opgaven aan te pakken). Ons voorstel is niet uitgekozen om mee verder te gaan. We dienen een nieuw voorstel in bij de 3e tranche eind 2019.

3.1.1 aantrekkelijke binnenstad (leegstand voorkomen)

Op 18 maart 2019 heeft de raad het Ontwikkelplan Transformatie Koningstraat - Spoorstraat vastgesteld. Daarmee gaat een nieuwe stap in compacter maken van het centrum van start.

3.2 Kennis behouden en versterken in de regio

3.2 Kennis behouden en versterken in de regio

3.3 Ruimte bieden op bedrijfsterreinen en voldoende kaderuimte

3.3 Ruimte bieden op bedrijfsterreinen en voldoende kaderuimte

Er is voldoende ruimte beschikbaar op de bedrijventerreinen, met uitzondering van de haven. Ruimte op de Dogger en Kooypunt zal deels ingevuld worden met zonneparken. Meer acquisitie voor de resterende ruimte op de bedrijventerreinen is noodzakelijk om invulling te vinden.

3.3.1 faciliteren van Port of Den Helder en Den Helder Airport

Om uitvoering te geven aan de motie van de raad 17 december 2018 is opdracht gegeven voor een bedrijfskundige audit op het bedrijfsplan van Port of Den Helder. De resultaten betreffen we bij het raadsvoorstel over de financiering van de onderhoudsopgave (raad 16 september 2019). Over de periode 2020-2028 is opnieuw een bedrag nodig van € 18 miljoen.

3.4 Vraag en aanbod tussen arbeidsmarkt en onderwijs beter in balans brengen

3.4 Vraag en aanbod tussen arbeidsmarkt en onderwijs beter in balans brengen

De projecten onder Tech@Connect krijgen steeds meer vorm zoals Gameday en het Promotie Evenement Techniek (PET), beiden in juni.

Overige ontwikkelingen

Verbonden partijen

Op 15 april 2019 vond de bespreking plaats van de eerste (voorbeeld)rapportage Verbonden partijen. Vooraf vond een informele bijeenkomst plaats waarin raads- en commissieleden in gesprek konden met de directeurs van Zeestad CV/BV, Willemsoord BV, Baggerbeheer BV, Port of Den Helder NV en Luchthaven Den Helder BV. Dit is positief ontvangen door de commissie- en raadsleden en de directeurs van de verbonden partijen.

Samenwerkingsagenda gemeente Den Helder-Provincie Noord-Holland

Op 4 december 2018 hebben de beide colleges van de gemeente Den Helder en de Provincie Noord-Holland de samenwerkingsagenda Den Helder-Provincie 2018-2023 vastgesteld. Daarin is de intentie uitgesproken om de reeds bestaande samenwerking te verstevigen. We werken de samenwerkingsagenda in 2019 uit in een concrete meerjaren-werkagenda. Afgelopen periode is verkend waar nadere afspraken over samenwerking meerwaarde hebben of extra versnelling kunnen geven bij de opgaven in Den Helder. Daarbij is geconstateerd dat de opgave in Den Helder dusdanig groot is, dat het wenselijk is te komen tot een door alle betrokken partijen (lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk) gedeelde, wervende, visie op de haven- en stadsontwikkeling.

Reserve Evenementen

Onderdeel van de geraamde exploitatieuitgaven is een uitgave voor Sail van € 17.600. Dit jaar worden hier echter geen (voorbereidende) uitgaven verwacht en daarom wordt voorgesteld dit bedrag in plaats hiervan te storten in de vorig jaar ingestelde evenementenreserve.

Programma 4 Onderwijs

Programma 4 Onderwijs

4.1 Kwalitatief goed en gevarieerd onderwijshuisvestingsaanbod

4.1 Kwalitatief goed en gevarieerd onderwijshuisvestingsaanbod			
4.1.1 adequate onderwijshuisvesting			Wij hebben het oude schoolgebouw van De Spinaker verkocht. De Spinaker is verhuisd naar een deels nieuw en deels verbouwd pand aan de Sportlaan. De opening daarvan heeft in april plaats gevonden.

4.2 Kwalitatief goed onderwijs

4.2 Kwalitatief goed onderwijs			In het voortgezet onderwijs heeft het VMBO de kwalificatie zeer zwak gekregen en het Lyceum heeft de kwalificatie zwak. Met het bestuur en directie van Scholen aan Zee worden regelmatig gesprekken gevoerd over de kwaliteit van het onderwijs.
4.2.1 alle leerlingen van 12-23 jaar behalen een startkwalificatie en ontwikkelen hun talenten			Op dit moment behaalt 80% van de leerlingen in de leeftijd van 12-23 jaar een startkwalificatie.

Overige ontwikkelingen

Het budget voor huur van schoolwoningen in Julianadorp kan vervallen, samen met een erfpachtcanon leidt dit tot een budgetvoordeel van € 43.500. Dit wordt verrekend door een lagere onttrekking uit de Egalisatiereserve Onderwijs.

Het leerlingenaantal bij Scholen aan Zee is gedaald en dit is een element dat mede bepalend is voor de hoogte van de doordecentralisatie vergoeding die uitgekeerd wordt. Deze vergoeding daalt hierdoor met € 107.000 op jaarbasis, een daling die ook verrekend wordt met de onttrekking uit de egalisatiereserve Onderwijs, evenals de gedaalde kapitaallasten met € 8.000

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Omschrijving Beleid Financiën Eventuele toelichting

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

5.1 Zoveel mogelijk inwoners van Den Helder sporten en bewegen, en ontwikkelen zo hun eigen talent

5.1 Zoveel mogelijk inwoners van Den Helder sporten en bewegen, en ontwikkelen zo hun eigen talent			Er is een start gemaakt met het uitwerken van de ambities uit het coalitieakkoord en het nationaal sportakkoord. Voor de ondersteuning van de uitwerking van het nationaal sportakkoord in een lokaal sportakkoord is subsidie aangevraagd voor het aantrekken van een sportformateur. De sportformateur gaat in gesprek met gemeente, sportaanbieders en -verenigingen en maatschappelijke partners om tot een samenwerking te komen.
--	---	---	--

5.2 Exploiteren van voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen

5.2 Exploiteren van voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen			
5.2.1 zwembad, sportparken en gymzalen van goede kwaliteit			Voor nieuwbouw van het clubhuis en de kleedkamers van Rugbyclub Den Helder is een krediet beschikbaar gesteld. Door stijging van de bouwkosten is een bedrag van € 20.000,00 extra nodig om de nieuwbouw te kunnen realiseren.

5.3 Den Helder kent een veelzijdig, artistiek interessant aanbod aan culturele voorzieningen

5.3 Den Helder kent een veelzijdig, artistiek interessant aanbod aan culturele voorzieningen			
5.3.1 kinderen maken kennis met cultuur			
5.3.2 zoveel mogelijk mensen deel aan cultuur			
5.3.4 Den Helder als het culturele hart van de regio			

5.3.5 cultureel ondernemen stimuleren			
---------------------------------------	--	--	--

5.4 Ondersteuning van het behoud van het historisch waardevolle erfgoed en het stimuleren van de belangstelling hiervoor

5.4 Ondersteuning van het behoud van het historisch waardevolle erfgoed en het stimuleren van de belangstelling hiervoor			
--	--	--	--

5.4.1 verbinden van de cultuurhistorische beleidsdoelen met ruimtelijk beleid			
---	--	--	--

5.4.2 erfgoed behouden en ontwikkelen als drager van de identiteit van Den Helder			
---	--	--	--

5.6 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving

5.6 Zorgen dat zoveel mogelijk mensen in onze gemeente naar hartenlust kunnen sporten en recreëren in een groene omgeving			
---	--	--	--

5.6.2 toeristische en recreatieve initiatieven worden gefaciliteerd, vooral in de recreatieknooppunten Helderse Vallei, Willemsoord, Huisduinen en Julianadorp aan Zee			
--	--	--	--

Overige ontwikkelingen

Met de Stichting Aquacentrum is geruime tijd geleden een contract gesloten voor de zwembad exploitatie. Ingevolge dit contract heeft de stichting recht op een vergoeding voor beheer van het zwembad. Door afwijkende inflatiepercentages tussen wat hiervoor in het contract bepaald is en wat standaard toegepast wordt in de opbouw van de begroting, is door de jaren heen een verschil gegroeid tussen het bedrag wat wij begroten en in werkelijkheid aan de stichting betalen. Dit verschil wordt begrotingstechnisch in deze Turap opgeheven wat leidt tot een extra budgetbeslag van € 45.000

Dit jaar wordt van Rijksweg de regelgeving omtrent btw verrekening met betrekking tot gemeentelijke uitgaven en inkomsten in verband met sportfaciliteiten gewijzigd om te voldoen aan Europese regelgeving. In het kort komt het er op neer dat btw niet meer teuggevraagd of afgedragen hoeft te worden. In plaats hiervan moet er vooraf een inschatting van uitgaven inclusief btw gemaakt worden en moet hiervan op nacalculatiebasis een afrekening gemaakt worden. Over deze uitgaven wordt dan van het Rijk een vergoeding verkregen waarvan verondersteld wordt dat deze budgettair neutraal is ten opzichte van de anders verrekende btw bedragen. Op grond hiervan worden de uitgavenbudgetten voor sport in programma 5 met ca. € 88.000 verhoogd en wordt tegelijk een inkomstenpost van € 88.000 binnen programma 1 geraamd.

Programma 6 Sociaal Domein

Omschrijving	Beleid	Financiën	Eventuele toelichting
--------------	--------	-----------	-----------------------

Programma 6 Sociaal Domein

6.2 Iedere inwoner van Den Helder kan meedoen in de samenleving, op eigen niveau en naar draagkracht

6.2 Iedere inwoner van Den Helder kan meedoen in de samenleving, op eigen niveau en naar draagkracht			
--	--	--	--

Overige ontwikkelingen

Algemeen

Jeugd

Sinds maart van dit jaar is het team jeugd (weer) op volle sterkte met drie nieuwe beleidsmedewerkers. Gestart met werksessies, overdracht, werkbezoeken en snuffelend door de hele organisatie staan ze met de voeten in de klei van de Helderse polder en open voor het nieuwe werken.

De focus hierbij ligt op het schrijven van jeugdbeleid dat aansluit bij de organisatie ontwikkeling en opgaven zoals wijkgericht werken. Naast het "reguliere" beleid is dit team druk bezig met de zogenaamde transformatie-opgaven, waarbij preventie, eigen verantwoordelijkheid, ontzorgen en innovatie enkele sleutelwoorden zijn. Het uitgangspunt hierbij is om nu tijd en (financiële) middelen in te zetten om het jeugdbeleid en de voorzieningen (in de nabije toekomst) efficiënter en effectiever te maken.

Een van de voorbeelden hierbij is dat er een plan is samengesteld waarin de toegang tot de jeugdhulpverlening onder de loep is genomen. Uitgangspunt: betere en snellere jeugdhulpverlening. Ook de samenwerking met belangrijke partners is hierin meegenomen. Een van de uitkomsten is het concrete plan om praktijkondersteuners een plek te geven binnen ons team. Tevens is het team gestart met het intensiveren van de samenwerking met schoolmaatschappelijk werk. Zowel de praktijkondersteuners als de schoolmaatschappelijk werkers bevinden zich op de vindplaatsen van de jongeren en kunnen goed verwoorden wat nodig is.

Participatie

In het eerste kwartaal van 2019 heeft de deelname aan "Kick innovatie" geleid tot het idee om een app te ontwikkelen. Deze app zal er aan bijdragen dat de inwoner beter wordt voorzien van informatie en dat er meer (natuurlijke) contactmomenten met de inwoner zal zijn. Het voor ogen zijnde doel is het beter in kunnen spelen op de wensen en behoeften van zowel onze inwoner als werkgever. Momenteel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van deze app.

Er wordt gewerkt aan procesoptimalisatie. Concreet worden er inhoudende procesplaten gemaakt, gevolgd door werkinstructies en uitleg aan het team.

Het doel hiervan is om op een efficiënter wijze te werken, wat (eveneens) bij zal dragen in een betere dienstverlening aan onze inwoner.

Zorg

Ten aanzien van Zorg/WMO is het team recentelijk ingedeeld over de wijken binnen onze gemeente, waarbij aan iedere wijk 1 of meerdere consultants is toegewezen. In een van de wijken (Visbuurt) zijn er inmiddels vaste spreekuren.

Op deze manier is er meer inzicht in de zorgvragen en kunnen deze (waar mogelijk) worden gebundeld tot een algemeen middel vanuit de WMO. Tevens draagt deze manier van werken bij aan de samenwerking met zorgverleners en instellingen.

Daarnaast is gestart met een doorontwikkeling van het team door middel van een individueel- en teamcoaching traject.

Het doel hiervan is om nog meer als één team te staan voor de (financiële en maatschappelijke) opgaven waar we mee te maken hebben (en gaan krijgen).

Financieel

Binnen het sociaal domein is er veelal sprake van zogenaamde open einde regelingen. Dit houdt in dat het regelingen zijn waarvoor er geen uitgavenplafond is (aanvragen kunnen niet worden afgewezen omdat het "budget" op is).

Hierdoor is het erg lastig om van tevoren een goede inschatting te maken van de omvang van de kosten.

De (jaar)afrekeningen van de zorgaanbieders van het meest recent afgesloten jaar (2018) bieden hiervoor wel een goed handvat.

Aan de hand hiervan- en in combinatie met ontwikkelingen als prijsaanpassingen en maatschappelijke effecten kan een inschatting worden gemaakt of de budgetten over het huidige jaar toereikend zullen zijn.

Deze beoordeling heeft ertoe geleid dat wij voorzien dat er een aantal budgetbijstellingen kan/moet plaatsvinden.

Gesaldeerd leidt dit binnen het totale sociaal domein tot een (relatief beperkte) hogere last € 121.732.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Omschrijving

Beleid

Financiën

Eventuele toelichting

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

7.1 Het klimaatbestendig maken van Den Helder

7.1 Het klimaatbestendig maken van Den Helder

7.1.1 in herstructurering van Nieuw Den Helder bij de herinrichting van de openbare ruimte de benodigde kansen benutten

We faciliteren Woningstichting Den Helder in de herstructurering van (een deel van) haar woningbezit in Nieuw Den Helder. Woningstichting sloopt een groot deel van haar flats en hier komen veelal grondgebonden woningen voor terug. Dit vraagt ook om een andere inrichting van de openbare ruimte en de wegen die meer kleinschalig is en buurten verbindt. Hoofdwegen als de Texelstroomlaan, de Jan Verfaillweg en de Waddenzeestraat transformeren daarbij naar een woonstraat.

De transformatie van Nieuw Den Helder kent een procesmatige aanpak, waarin continu wordt gezocht naar momenten waarop activiteiten op het gebied van onderhoud openbare ruimte, ontwikkeling vastgoed en mogelijkheden van klimaatbestendigheid op wijk-, buurt- en straatniveau kunnen worden gekoppeld. In bijvoorbeeld de Grote Rivierenbuurt, de Vechtbuurt en het Kreekpark werken partijen als Woningstichting Den Helder, Landschap Noord-Holland, HHNK, nutsbedrijven en de gemeente samen. Een project dat nu voorbereid wordt is de ontwikkeling aan de Jan Verfaillweg en Meidoornstraat waarbij ook ingezet wordt op versterking van de verbinding met de duinen.

7.1.2 Inventariseren van de knelpunten

Dit jaar maken wij een verdieping op het aspect 'weten' door het uitvoeren van een klimaatstresstest. De resultaten van de klimaatstresstest wordt een van de factoren waarop we gebiedskeuzes voorstellen.

7.2 Het nemen van maatregelen op het gebied van energiebesparing, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en de overgang naar duurzame energie

7.2 Het nemen van maatregelen op het gebied van energiebesparing, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en de overgang naar duurzame energie

Op een deel van bedrijventerrein De Dogger en op de voormalige ziekenhuiskavel worden zonneparken ontwikkeld.

In het 1^e en 2^e kwartaal van 2020 worden deze zonneparken in exploitatie genomen.

Dit jaar wordt het aanvragen van de duurzaamheidslening voor particuliere woningeigenaren bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) door de gemeente mogelijk gemaakt.

Met de woningcorporaties zijn prestatieafspraken gemaakt over de verduurzaming van hun vastgoed, zoals het toewerken naar een gemiddeld energielabel B voor het gehele bezit in 2021 en het realiseren van gasloze nieuwbouw.

7.2.1 toepassen van duurzame maatregelen in het gemeentelijk vastgoed

In 2017 zijn energiescans uitgevoerd voor het vastgoedbezit van de gemeente. Op basis daarvan zijn de Duurzame Meerjaren Onderhoudsplannen voor het vastgoed opgesteld. Dit omvat een uitwerking van de energiescans en een vertaling naar een businesscase waarin is gekozen voor het scenario 'kostenefficiënte aanpak'. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangehaakt op natuurlijke vervangingsmomenten van bouwdelen en elementen uit het oorspronkelijke onderhoudsplan en wordt op deze manier verduurzaamd. De Duurzame Meerjaren Onderhoudsplannen worden jaarlijks geactualiseerd en verantwoord. Dit omvat investeringen om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen. Er wordt ingezet op de efficiëntie van de gebouwgebonden installaties, hierbij is te denken aan toepassen van ledverlichting of een duurzamere ketel. Tot slot volgt het zo veel mogelijk duurzaam opwekken van de resterende benodigde energie in de vorm van zonnepanelen.

De Raad is op 23 oktober 2018 geïnformeerd over de stand van zaken en de planning voor 2018/2019 middels een raadsinformatiebrief (Nr. RI18.0095 (2018))

Hierin is ondermeer de stand van zaken aangegeven van de uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen. Kortgezegd wordt op dit moment gewerkt aan de volgende panden met bijbehorende maatregelen:

- Gemeentehuisvesting Ambachtsweg 25 – aanbrengen zonnepanelen, leidingisolatie en energiezuinige lichtschakeling
- Gymzaal Drooghe Bol 1007 – aanbrengen zonnepanelen, verbetering isolatieglas, aanbrengen warmtepompsysteem met elektrische boiler en energetische verbetering verlichtingssysteem
- Gymzaal Lombokstraat 4 – energetische verbetering verlichtingssysteem en leidingisolatie
- Parkeergarage Sluisdijkstraat – vervanging naar LED verlichtingssysteem met energiezuinige schakelingen
- Gymzaal Stakman Bossestraat 39A – naisoleren dak en puivullingen en verbetering energetische prestaties verlichtingssysteem
- Brandweerkazerne Van Foreestweg – aanbrengen zonnepanelen, naisoleren gebouwschil (gevel/dak/puivullingen), energetische verbetering verlichtingssysteem en leidingisolatie

De insteek is dat in 2019 de opdrachten worden verstrekt aan 1 of meerdere uitvoerende partijen. Voor een aantal panden, welke gepland stonden voor uitvoering in 2018, geldt dat de werkzaamheden worden opgeschoven naar 2019. Dit betreft de panden waar een huurder of gebruiker in zit en waar eerst gesprekken aangeknoopt dienen te worden om de lopende contracten open te breken met toevoeging van een geldelijke energie voordelen verdeling

7.3 Het functioneren van de riolering verder verbeteren

7.3 Het functioneren van de riolering verder verbeteren

klachten zijn beperkt. De lijnen tussen binnen -en buitendienst worden korter waardoor sneller ingegrepen kan worden bij klachten of problemen

7.3.1 Inzicht hebben in de onderhoudsstaat van de drukriolering

met het in gebruik nemen van beheer software voor de gemalen én een scada systeem waarop de gemalen ook zijn aangesloten is het inzicht in de onderhoudsstaat van de gemalen verbeterd.

7.3.2 meer kostenbewust vervangen of renoveren van slechte riolering			Data op orde is een noodzakelijke voorwaarde voor optimale allocatie van middelen. Dit is een lopend proces
7.3.3 Inzicht hebben in de onderhoudsstaat van de vrijvervalriolering			de jaarlijkse inspanning reinigen en inspecteren is voorbereid en opgestart. Het programma reinigen en inspecteren wordt afgestemd met het programma 9.
7.3.4 monitoren van functioneren en oplossen eventuele knelpunten			het scada systeem biedt zinvolle informatie over het functioneren van de riolering.

7.4 Het terugdringen van structurele overlast door hemelwater of hoge grondwaterstanden

7.4 Het terugdringen van structurele overlast door hemelwater of hoge grondwaterstanden			Vorbereidende stappen zijn gezet om het grondwatermeetprogramma te optimaliseren zodat we met burgers op grond van goede informatie in gesprek kunnen gaan over grondwater
7.4.1 Terugdringen overlast hemelwater			voorzien is om samen met de Noordkop gemeenten capaciteitsberekeningen uit te voeren aan de rioolstelsels. Daarmee worden knelpunten bij extreme neerslag in beeld gebracht. Dit volgt in hoge mate het proces van data op orde.
7.4.2 Terugdringen overlast door grondwaterstanden			vorbereidingen zijn gestart om een grondwaterstrategie uit te werken zodat we burgers duidelijkheid kunnen verschaffen over wat van de gemeente verwacht kan worden bij grondwaterklachten

7.5 Realiseren van de doelstelling van de rijksoverheid door gescheiden inzameling (bronscheiding) van huishoudelijk afval, in 2020 te komen tot 75% materiaalgebruik

7.5 Realiseren van de doelstelling van de rijksoverheid door gescheiden inzameling (bronscheiding) van huishoudelijk afval, in 2020 te komen tot 75% materiaalgebruik			Inmiddels is door het nemen van maatregelen en het faciliteren van onze inwoners het aantal kilogrammen restafval per persoon per jaar afgenomen van 300 kg in 2015 naar 211 in 2018. In 2019 willen we richting de grens van 200 kg geraken. De rijksdoelstelling van 75% materiaal hergebruik staat ongeveer gelijk aan 100 kg restafval p/p p/j.
7.5.1 vanaf 2017 gefaseerd introduceren van een nieuwe afvalinzamelstructuur			Na Julianadorp in 2018, zijn we druk bezig met de invoering van 'restafval op afstand' in de wijken Nieuw Den Helder, Huisduinen en Nieuw Den Helder. In het najaar zullen ook in deze wijken de verzamelcontainers voor restafval de grond in gaan. Daarbij wordt de grijze minicontainer ingenomen en de container voor plastic, blik en drankkartons uitgereikt. Ook zullen in deze wijken de plastic zakken voor plastic c.a. verleden tijd zijn. Inmiddels zijn we ook al begonnen met buurten in de binnenstad die qua ruimte ook drie containers aan huis kunnen hebben (en restafval op afstand). Het centrum volgt in 2020.
7.5.2 de burger zowel fysiek (verschillende containers) als organisatorisch (ophaalrequentie) optimaal te faciliteren			In 2019 start een pilot m.b.t. afvalscheiding bij hoogbouw. Zowel in- als buitenshuis worden bewoners van enkele hoogbouwcomplexen (H. Baskeweg en Heiligharn) optimaal gefaciliteerd bij het scheiden van afval, waarbij - naast plastic - vooral de focus ligt op groente, fruit en etensresten. Zoals reeds vermeld zijn/worden de laagbouwoningen gefaciliteerd (zie 7.5.1).

Overige ontwikkelingen

Investerings 2019:

Verhogen krediet aanschaf kolkenzuiger met € 100.000.

In het investering schema 2019 is € 185.000 opgenomen voor de vervanging van de kolkenzuiger. De laagste inschrijving komt € 100.000 hoger uit. De raad wordt gevraagd het krediet met € 100.000 te verhogen tot € 285.000. De hogere kapitaallasten (afschr.8jr) passen binnen de rioolbegroting.

Bij het beschikbaar stellen van budget voor 'Energie Neutraal' werd de veronderstelling gedaan dat er binnen de gehele gemeentelijke begroting een besparing op uitgaven gerealiseerd zou worden ter hoogte van € 51.000. De voortgang van 'Energie Neutraal' verloopt minder snel dan vooraf ingeschat. Ook de hiermee samenhangende bezuiniging zal daarom in 2019 niet gerealiseerd worden.

Programma 8 Ruimte en Stedelijke Vernieuwing

Omschrijving

Beleid

Financiën

Eventuele toelichting

Programma 8 Ruimte en Stedelijke Vernieuwing

8.1 Het stadshart biedt ruimte voor: genieten (stadspark, terrasjes, ijsbaan), gezellig winkelen, ondernemen en initiatieven ontplooiën, aantrekkelijke plek om te wonen, uitnodigende en aantrekkelijke entrees en goede bereikbaarheid

8.1 Het stadshart biedt ruimte voor: genieten (stadspark, terrasjes, ijsbaan), gezellig winkelen, ondernemen en initiatieven ontplooiën, aantrekkelijke plek om te wonen, uitnodigende en aantrekkelijke entrees en goede bereikbaarheid

Aan de zuidzijde van de Beatrixstraat wordt het complex De Kamerheer ontwikkeld. Het betreft huurappartementen met op de begane grond een commerciële plint van 310 m2. De oplevering vindt medio 2019 plaats.

8.1.1 ontwikkeling Halter Bellevue

De koopwoningen en -appartementen van het Prins Hendrik Kwartier die in aanbouw zijn, worden begin 2019 opgeleverd. De woningen aan de Stationsstraat zijn eind 2018 gereed. De volgende fasen van Halter Bellevue zijn nog in voorbereiding. De vergunningprocedure moet nog worden opgestart.

8.1.2 ontwikkeling Anton Pieckplein

De initiatiefnemer heeft aangegeven uit de samenwerkingsovereenkomst te willen treden. Gesprekken tussen de gemeente, Zeestad CV/BV, Woningstichting Den Helder en de initiatiefnemer lopen om te bezien wat dit betekent voor de ontwikkeling van het plan. In 2018/2019 is naar verwachting meer duidelijkheid over de (wijzigingen in de) samenwerkingsovereenkomst en kan bepaald worden of de reserve die voor het gemeentelijk aandeel is ingericht, nog geheel moet worden ingezet of terug kan vloeien naar de algemene reserve.

8.1.4 inrichting stationsvoorplein

Met de plaatsing van het Icoon is de inrichting van het stationsvoorplein afgerond. De nieuwe eigenaar van het voormalige postkantoor maakt in 2019 de planvorming rond. In 2019 zal ook de asbestsanering plaatsvinden, zodat de herontwikkeling mogelijk is. Aangrenzend aan het stationsplein wordt gestart met de vervolgfases van het stadspark, te beginnen met de vernieuwing van de bestrating rond het Julianaplein, zodra de nieuwbouw van De Zusters gereed is.

8.1.5 ontwikkelen horeca Willemsoord

De nachthoreca wordt vanuit de Koningstraat verplaatst naar Willemsoord. Horeca, cultuur en evenementen zijn de pijlers onder het toeristisch profiel van Willemsoord. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de optie van verhuizing van een coffeeshop naar dit gebied niet wordt uitgesloten: nader onderzoek is nodig. Voor de gemeentelijke huisvesting wordt onderzocht of een tijdelijke frontoffice op Willemsoord mogelijk is. Het proces dat in 2017 is ingezet voor het verplaatsen van de coffeeshops uit de Koningstraat loopt ook in 2019 nog door. Er is zicht op vervangende locaties voor de coffeeshops.

8.2 Ontwikkelen van de woonkwaliteit

8.2 Ontwikkelen van de woonkwaliteit

8.2.2 ontwikkelen van bijzondere woonmilieus op kwalitatief hoogwaardige locaties in of direct aan de rand van de stad

In Julianadorp Oost wordt in 2019 een woon-/zorggebouw opgeleverd met 33 zorgclusterwoningen. Het bouwplan voor ouderen ligt aan de rand van de eerste fase van Willem Alexanderhof. In de Falgatuinen is een Tiny House Project: ruimte voor duurzaam gebouwde huizen van ongeveer 30m2, waar de bewoners het jaar rond in wonen. Duurzaam bouwen staat hierbij centraal. Het complex koopappartementen, maisonnettes en herenhuizen Over het Wad in de Grachtengordel nabij de Zeedijk wordt in 2019 opgeleverd. De planvorming voor het Vinkenterrein, waarbij de woningbouwprogrammering nog moet worden uitgewerkt, is gecontinueerd.

8.2.3 duurzame inrichting van de woon- en leefomgeving

In 2016 is de leegstandsverordening in werking getreden. In 2019 wordt de werking van de verordening geëvalueerd. Op de hoek van de Scheldestraat en Marsdiepstraat wordt in 2019 gestart met de ontwikkeling van een complex met 39 huurappartementen grenzend aan het Kreekpark. Het complex met zes woonlagen zal gasloos worden uitgevoerd.

8.3 Stad en platteland hebben ruimtelijke kwaliteit die aansluit bij de identiteit van de stad

8.3 Stad en platteland hebben ruimtelijke kwaliteit die aansluit bij de identiteit van de stad

De beeldkwaliteitsplan Kooypunt sluit niet meer aan bij de inzichten van dit moment. Aanpassing op onderdelen is gewenst. Een aangepast plan wordt in 2019 ter vaststelling aangeboden aan de raad.

8.3.1 planologische ruimte bieden in bestemmingsplannen voor passende initiatieven

De Omgevingsvisie Julianadorp wordt derde kwartaal 2019 vastgesteld. Het bestemmingsplan wordt waar nodig daarop aangepast en zal al zoveel mogelijk worden ingericht als een Omgevingsplan in de geest van de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Nu fase 4.1 en 4.2 van Willem Alexanderhof gereed zijn en de verkoop van woningen goed verloopt, is het van belang dat de voorbereiding van de volgende fasen in 2019 voort kan gaan. Dit betekent bijvoorbeeld dat in 2019 helder moet worden waar de evenementen die nu nog in het plangebied worden gehouden.

Overige ontwikkelingen

Verleden jaar is er een meerjarig budget van € 150.000 beschikbaar gesteld voor invoering van de omgevingswet. Dit geld is opgenomen in het Frictiefonds. In 2018 is hier ca. € 17.000 van uitgegeven. Verwacht wordt dat het restant dit jaar volgt. Hiertoe wordt het restant budget, € 133.000, beschikbaar gesteld en wordt de onttrekking uit het Frictiefonds geraamd.

Onderdeel van de raming 2019 is sloop van het verleden jaar aangekochte pand 'De Koploper'. De boekwaarde is verleden jaar ingeschat op € 1.052.000. Inmiddels is gebleken dat we vrijstelling hadden voor de overdrachtsbelasting bij aankoop van dit pand, zodat de afboeking van boekwaarde en de dekking vanuit een reserve in dit verband met € 52.000 verlaagd kan.

Programma 9 Gebiedsgerichte aanpak

Omschrijving

Beleid

Financiën

Eventuele toelichting

Programma 9 Gebiedsgerichte aanpak

9.1 Er is een integrale aanpak

9.1 Er is een integrale aanpak			Wat het gebied en de bewoners nodig hebben voor een leefbare en duurzame buurt met sociale cohesie is een continu proces.
9.1.1 De gemeente kiest voor een integrale gebiedsgerichte aanpak waarbij acties op het sociale en fysieke domein in een gebied elkaar versterken			De focus voor een integrale aanpak ligt op Kruiszwijn 3-5, Zuiderzeebuurt, Landmetersbuurt en Oostslootbuurt. Met Kruiszwijn 3-5 is een aanvang genomen met aansluitend de Zuiderzeebuurt.
9.1.2 Informatie uit verschillende bronnen (inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, CBS, gemeente en overige beschikbare data) wordt samengevoegd en benut bij het ontwikkelen van plannen			Het programma Swing is voldoende gevuld en toegankelijk om de keuze te maken voor de aanwijzing van nieuwe gebieden.

9.2 Centrale rol inwoner in gezamenlijke aanpak van een gebied

9.2 Centrale rol inwoner in gezamenlijke aanpak van een gebied			Voor de Visbuurt, Kruiszwijn 1 & 2 en de Schouten & Scheepenenbuurt is de informatiefase met de bewoners afgerond. De informatie aan bewoners in het proces van aanpak gaf aanleiding voor extra inzet De informatie bijeenkomst met de bewoners Kruiszwijn 3,4 en 5 vindt plaats in mei.
9.2.1 Participatie van de inwoners staat centraal			De bewoners van Kruiszwijn 3,4 en 5 zijn schriftelijk, gevraagd een enquête in te vullen en zijn uitgenodigd in mei voor een rondgang in hun buurt.
9.2.3 Samen met de inwoners (en ondernemers en maatschappelijke partners) worden plannen ontwikkeld			Voor de Visbuurt, Schouten & Scheepenenbuurt en Oostslootbuurt is de wens(en) van bewoners bekend.

9.3 Per gebied wordt een specifieke gebiedsgerichte aanpak samengesteld

9.3 Per gebied wordt een specifieke gebiedsgerichte aanpak samengesteld			Met het programma Swing worden statistische gegevens op wijk- en buurniveau en voor lange tijdsreeksen ontsloten.
9.3.1 De informatie uit verschillende bronnen vormt de basis voor de programma's per gebied			De data gestuurde informatie wordt gecombineerd met de informatie en wensen van bewoners, instellingen en organisaties als basis voor de specifieke aanpak per buurt.

Overige ontwikkelingen

Geen overige ontwikkelingen.

Ontwikkeling risico's

Algemene uitkering

In de programmarekening 2018 hebben wij reeds melding gedaan van de onderuitputting over 2018 van de rijksbudgetten. Deze onderuitputting zal ook gevolgen hebben voor de Algemene uitkering op basis van het "trap-op-trap-af" effect. In de programmarekening 2018 hebben wij een prognose gedaan van ongeveer € 350.000. Alhoewel de berichten iets milder zijn houden wij nog vast aan onze prognose. Over 2018 blijft er sprake van onderuitputting.

In het nieuws is reeds geweest dat wij in het kader van de Jeugdzorg naar verwachting meer geld zullen ontvangen vanuit het Rijk. Hoeveel dat precies zal zijn, wat ons aandeel zal zijn en voor hoelang is nog niet duidelijk. De meicirculaire zal hier meer duidelijkheid over geven.

Voor de ontwikkeling van de algemene accessen van 2019 en verder valt nog niet goed te zeggen hoe die zich ontwikkelen. Vanuit verschillende berichten is de verwachting voor de accessen voor de komende jaren minder positief dan uit de circulaire 2018 blijkt.

WMO-Uitkeringen

Door de wijzigingen in de eigen bijdrageregeling voor WMO-voorzieningen, is de vraag naar WMO-voorzieningen sterk toegenomen. Dit gaat de gemeente meer geld kosten, waarbij de vraag is wat de omvang is van een mogelijke hogere vergoeding van het rijk. Op dit moment is het effect voor 2019 nog niet goed in te schatten; in de loop van het jaar zal hier meer inzicht in komen.

Algemene mededelingen

Financiering en kapitaallasten

Met het opmaken van de jaarrekening wordt voor het nieuwe jaar de staat van bezittingen/investeringen definitief gemaakt. Dit is leidend voor de werkelijke kapitaallasten. Met de eerste tussenrapportage toetsen wij dan de werkelijke kapitaallasten aan de kapitaallasten zoals deze begroot zijn. Met de kapitaallasten bedoelen we de afschrijvings- en rentelasten. Samenhangend met het actualiseren van de kapitaallasten moeten we ook de verdeling van de financieringslasten actualiseren. Onder de financieringslasten vallen onder andere: de rentelasten van onze geldleningen, de eventuele rentebaten op onze uitstaande middelen, maar ook de rente die wij doorberekenen over de investeringen aan de verschillende kostendragers.

In 2019 dalen de afschrijvingslasten voor de gemeente. Dit komt onder andere door latere uitvoering van investeringen in onder andere ICT, Wegen en Tractie. In aantal gevallen wordt de daling van de afschrijvingslasten teniet gedaan door de zogeheten gesloten systemen (riool en onderwijs) waarin deze voordelen worden opgevangen. De effecten van de daling van de afschrijvingslasten zien er als volgt uit:

Programma	Bedrag
1	-/- 283.000
2	-/- 164.000
4	-/- 10.000
Egalisatiereserve 4	8.000
5	-/- 29.000
7	33.000
Egalisatievoorziening 7	1.000
8	110.000
Totaal	-/- 334.000

Het rentecomponent van de kapitaallasten wordt samen met de financieringslasten beoordeeld. Met de bijstellingen vanuit de jaarrekening in ons overzicht van bezittingen/investeringen is de totale waarde van de vaste activa gedaald ten opzichte van de begrote waarde. Hierdoor daalt de toe te rekenen rente aan deze investeringen. Daarnaast is er sprake van daling van de te betalen rente doordat er een renteherziening heeft plaatsgevonden op een opgenomen geldlening. Deze geldlening is deels gekoppeld aan een doorlening richting de Woningstichting en deels voor eigen gebruik. Per saldo komt het erop neer dat deze bijstellingen een voordelig effect hebben van € 264.000 op het onderdeel financiering.

Algemene uitkering

Vorig jaar was er nog sprake van een maartcirculaire, dit was echter een unieke uitgave in verband met de nieuwe regeringscoalitie. Voor dit jaar is hier geen sprake van. Omdat de afronding van de eerste tussenrapportage eerder plaatsvindt dan dat de meicirculaire is ontvangen kijken we naar de decembercirculaire 2018. Over het algemeen genomen vindt er niet zoveel plaats in de decembercirculaire. Dat is nu ook het geval, echter er vindt wel een aantal bijstellingen plaats voor het Sociaal Domein voor in totaal € 386.000 voordelig. Dit effect wordt onder andere veroorzaakt door de uitkering Transformatiefonds SD Jeugd, suppletie-uitkering Jeugd en overige effecten zowel voordelig als nadelig. Op concernniveau is het effect vanuit de algemene uitkering € 12.000 voordelig.

Financiële informatie

Overzicht reserves

Naam	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 1	Toevoeging	Onttrekking	Eindsaldo
	1/1/2019	2019	2019	april 2019	Turap 2019	Turap 2019	31/12/2019
Algemene reserve	20.574.518	2.452.229	6.092.373	16.934.374		250.000	16.684.374
Totaal Algemene reserve	20.574.518	2.452.229	6.092.373	16.934.374	0	250.000	16.684.374
Nieuwbouw stadhuis	1.528.778		158.000	1.370.778		307.470	1.063.308
woonomgeving de Schooten	292.603			292.603			292.603
Res.Ontwikk.fnds.M3clust.	200.000			200.000			200.000
Res Drooghe Weert	32.000			32.000			32.000
Revolv.fnds duurz.openb.verl.	120.000			120.000			120.000
Res.Bijdr.lokatie RWS+	1.600.000			1.600.000			1.600.000
Evenementen	167.555			167.555	17.600		185.155

Totaal Beleidsprioriteiten	3.940.936	0	158.000	3.782.936	17.600	307.470	3.493.066
Kunstopdr./aank.kunstvoorwerpe	125.757		63.000	62.757			62.757
Monumenten	70.533			70.533			70.533
B.N.L.S.	26.642			26.642			26.642
Bovenwijkse voorzieningen	133.245			133.245			133.245
Res bodemsanering	507.401	120.000		627.401			627.401
Res.frictiefonds	783.319		535.000	248.319		133.319	115.000
eg.res..onderw.huisvest.	4.968.120		211.968	4.756.152		-148.579	4.904.731
Totaal Meerjarig beleid	6.615.017	120.000	809.968	5.925.049	0	-15.260	5.940.309
DIVMAG - terrein	227.044			227.044			227.044
Aankopen SH wet Voorkeursrecht	1.505.756		1.212.692	293.064			293.064
Res.Sociaal Domein	9.402.978	3.605.401	5.343.102	7.665.277		144.974	7.520.303
Af te stoten Gem.vastgoed	702.775			702.775			702.775
Beschermd wonen	835.000			835.000			835.000
Huurderving	39.160			39.160		39.160	0
Totaal Buffer voor risico's	12.712.713	3.605.401	6.555.794	9.762.320	0	184.134	9.578.186
Blankmanstr. woonwagens	84.901		13.000	71.901			71.901
Duinen Noordkop	162.932		12.250	150.682			150.682
Verpl.kinderboerderij	295.071		17.670	277.401			277.401
Egal.res.Expl.Parkeren	494.000			494.000			494.000
Historische graven	40.000		10.000	30.000			30.000
Egalisatiereserve grondexploitatie	750.000		250.000	500.000	250.000		750.000
Totaal Egalisatiereserves	1.826.904	0	302.920	1.523.984	250.000	0	1.773.984
Nieuwbouw Pijler/Herderschee	1.558.155		51.929	1.506.226			1.506.226
Onderw.cluster Pasteurstraat	2.105.849		63.822	2.042.027			2.042.027
Res.park.terr.DeSchooten k.lst	120.000		3.000	117.000			117.000
Res.A.Pieckpl.kap.lst	807.948		18.900	789.048			789.048
Res.Nooderhaaks kap.lst	1.991.751		24.176	1.967.575			1.967.575
Polderweg kap. Lasten	450.000		11.250	438.750			438.750
Res. Fietspad Duinweg kap. lasten	139.127		7.002	132.125			132.125
Res. Kap.lst. Streepjesberg	250.000		6.250	243.750			243.750
Res. Kap.lst. Koploper	1.000.724		1.053.000	-52.276		-52.276	0
Res. Kap.lst. Villa Kakelbont	281.000			281.000			281.000
Res. Kap. Ist. Fietspad Ooghduyne	200.000			200.000			200.000
Res. Kap. Ist. Project Koningstraat	0	1.830.000		1.830.000			1.830.000
Totaal Technische reserve	8.904.554	1.830.000	1.239.329	9.495.225	0	-52.276	9.547.501
Totaal Alle Reserves	54.574.642	8.007.630	15.158.384	47.423.888	267.600	674.068	47.017.420

Financieel overzicht

Programma	Lasten			
	Primitief begroot 2019	Begroting actueel	Prognose werkelijk	Prognose afwijking prog rap
1. Bestuur en ondersteuning	42.071	43.914	42.928	-986
2. Openbare ruimte	11.676	11.451	11.664	213
3. Economische zaken	1.887	2.855	2.855	0
4. Onderwijs	7.861	7.831	8.831	1.000
5. Sport, Cultuur en Recreatie	10.003	10.528	10.678	149
6. Sociaal Domein	95.298	92.212	92.855	642
7. Volksgezondheid en Milieu	15.293	15.903	16.122	219
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	10.055	9.268	9.019	-249
9. Gebiedsgerichte aanpak	1.269	1.558	1.558	0
Saldo voor bestemming	195.412	195.520	196.509	989
1. Bestuur en ondersteuning	3.188	3.188	3.188	0
3. Economische zaken	0	0	18	18
6. Sociaal Domein	418	418	418	0
7. Volksgezondheid en Milieu	120	120	120	0
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	0	1.830	2.080	250

<i>Mutatie in reserves</i>	3.726	5.556	5.823	268
<i>Saldo na bestemming</i>	199.138	201.075	202.332	1.257

(x € 1.000)				
Programma	Baten			
	Primitief begroot 2019	Begroting actueel	Prognose werkelijk	Prognose afwijking prog rap
	1. Bestuur en ondersteuning	-134.718	-134.177	-134.342
2. Openbare ruimte	-669	-660	-751	-90
3. Economische zaken	-1.417	-1.417	-1.417	0
4. Onderwijs	-1.346	-1.346	-2.638	-1.293
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-997	-997	-955	42
6. Sociaal Domein	-26.908	-27.118	-27.320	-202
7. Volksgezondheid en Milieu	-14.572	-14.572	-14.710	-138
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	-7.798	-7.798	-7.176	621
9. Gebiedsgerichte aanpak	-285	-285	-285	0
Saldo voor bestemming	-188.709	-188.369	-189.593	-1.224
1. Bestuur en ondersteuning	-2.993	-4.395	-4.742	-347
2. Openbare ruimte	-516	-516	-516	0
4. Onderwijs	-340	-340	-191	149
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-30	-713	-713	0
6. Sociaal Domein	-2.358	-3.026	-3.171	-145
7. Volksgezondheid en Milieu	-23	-550	-550	0
8. Ruimte en stedelijke vernieuwing	-1.379	-2.529	-2.860	-331
9. Gebiedsgerichte aanpak	-339	-639	-639	0
Mutatie in reserves	-7.978	-12.707	-13.381	-674
Saldo na bestemming	-196.687	-201.076	-202.975	-1.898
Resultaat	2.451	-1	-642	-641

Resultaat voor bestemming	6.703	7.151	6.916	-235
Mutaties in de reserves	-4.252	-7.152	-7.558	-406
Resultaat na bestemming	2.451	-1	-642	-641